

iTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

HAFTALIK
EKONOMİ BÜLTENİ
25 EYLÜL 2026

Ekonomide Son Gelişmeler

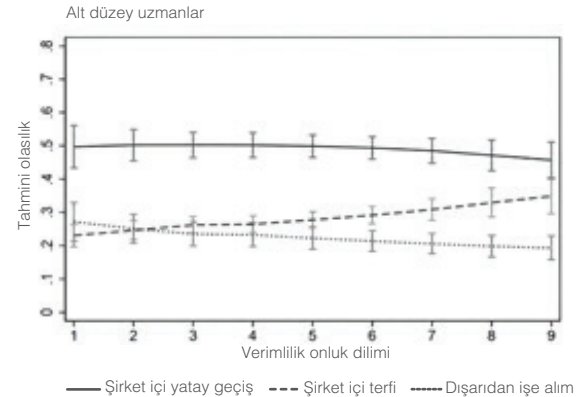
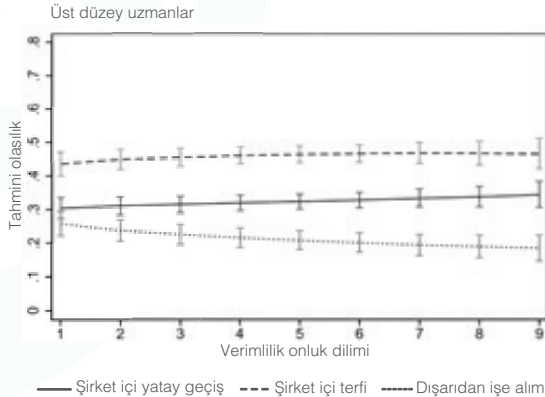
- 03** CEPR: şİRKET İÇİ YETENEKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE İşLETME VERİMLİLİĞİ
- 04** İKTİSADİ YÖNELİM İSTATİSTİKLERİ VE REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ
- 05** TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ
- 06** SEKTÖREL GÜVEN ENDEKSLERİ
- 08** FİNANSAL HİZMETLER İSTATİSTİKLERİ VE FİNANSAL HİZMETLER GÜVEN ENDEKSİ
- 09** KAPASİTE KULLANIM ORANI
- 11** YURT DIşI ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ

“Verimli İşletmeler, Açık Pozisyonlarda Mevcut Çalışanlarına Daha Sık Yöneliyor”

Ekonomik Politika Araştırma Merkezi'nin (CEPR) araştırma platformu VoxEU'da yayımlanan ve Finlandiya verilerini temel alan analiz; verimliliği yüksek şirketlerin açık kadrolarda mevcut çalışanlarını değerlendirme oranının daha yüksek olduğunu ortaya koyuyor. Çalışmaya göre, daha verimli firmalar üst düzey pozisyonları doldururken şirket içi yatay geçişlere daha sık, dışarıdan işe alıma ise daha az başvuruyor. Araştırmacıların verimlilik düzeyleri arasında yaptığı karşılaştırmada, üst düzey uzmanlık pozisyonlarında şirket içi yatay geçiş olasılığının yaklaşık %6 daha yüksek, dışarıdan işe alım olasılığının ise yaklaşık %8 daha düşük olmasıyla ilişkili. Daha alt düzey uzmanlık pozisyonlarında şirket içinden terfi olasılığı yaklaşık %17 artarken dışarıdan işe alım daha seyrek görülüyor.

Araştırmacılara göre verimli işletmeler, mevcut çalışanlarının becerilerini daha iyi tanıyarak onları uygun görevlere yönlendirebiliyor olabilir. Bu, dışarıdan işe alımın gereksiz olduğu anlamına gelmiyor; yeni çalışanlar işletmeye farklı beceriler, bilgi ve fikirler getirebilir. Çalışanların yetkinliklerini düzenli biçimde değerlendirmek, yöneticilerin bir pozisyon için şirket içinden mi yoksa dışarıdan mı aday seçmenin daha uygun olduğunu belirlemesine yardımcı olabilir. Çalışmanın bulguları, işletmelerin kendi bünyelerindeki yetenekleri tanıma ve kullanma becerisinin verimlilikle ilişkili olabileceğine işaret ediyor.

İşletme Verimliliği ile Şirket İçi ve Dışarıdan İşe Alım Olasılığı

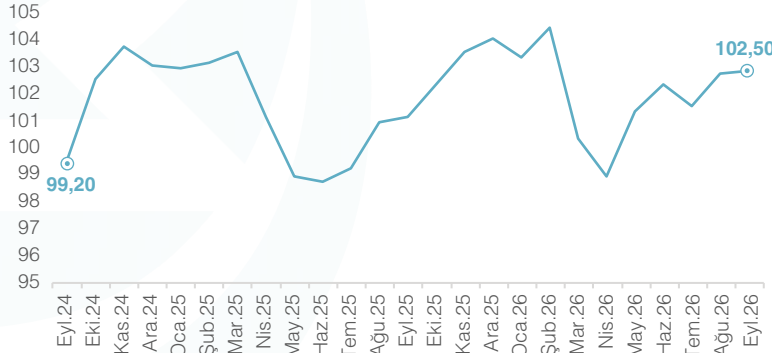

“Reel Kesim Güveninde Sınırlı Yükseliş”

Mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim güven endeksi eylül ayında bir önceki aya göre 0,1 puan artarak 102,5 seviyesinde gerçekleşti. Öte yandan, mevsimsellikten arındırılmamış endeks ise aynı dönemde 0,8 puan gerileyerek 102 oldu.

Endeksin alt bileşenleri incelendiğinde; genel gidişat, mevcut toplam sipariş miktarı, gelecek üç aya ilişkin toplam istihdam beklentisi ve son üç aydaki toplam sipariş miktarı endekse artış yönünde katkı sağladı. Buna karşılık, gelecek üç aya ilişkin ihracat sipariş miktarı ve üretim hacmi beklentileri ile mevcut mamul mal stoku ve sabit sermaye yatırım harcamalarına yönelik değerlendirmeler endeksi aşağı yönlü etkiledi.

Reel Kesim Güven Endeksi

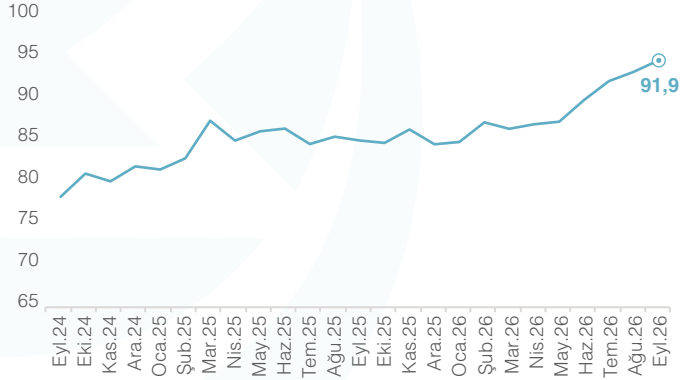
Toplu Sonuçlara İlişkin Gelişmeler

	Son Üç Ay	Mevcut Durum	Gelecek Üç Ay
Üretim Hacmi	7,4 3,2		-0,5 4,0
Toplam Sipariş Miktarı	0,4 2,9	3,0 5,8	-0,4 0,5
İç Piyasa Sipariş Miktarı	3,1 4,3	1,9 4,8	1,6 0,4
İhracat Sipariş Miktarı	-10,6 -1,5	0,7 1,4	-5,4 -0,5
Toplam İstihdam			1,5 5,2
Ortalama Birim Maliyet	0,4 -0,2		3,5 -0,2
Satış Fiyatı			6,3 1,1

“Tüketici Güveninde Artış”

Tüketici Güven Endeksi, eylül ayında bir önceki aya göre %1,3 oranında artış kaydederek 91,9 düzeyinde gerçekleşti. Endeksin alt kırıllımları incelendiğinde, mevcut dönemde hanenin maddi durumu hariç tüm kırıllımların endeksi artış yönünde etkilendiği gözlemlendi.

Tüketici Güven Endeksi

Tüketici Güven Endeksi Alt Endeksleri, Eylül 2026

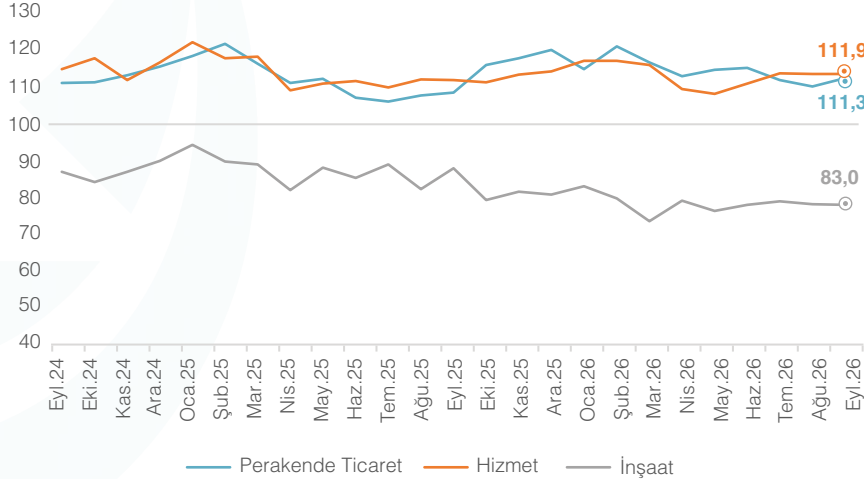
	Endeks		Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	
	Ağustos	Eylül	Ağustos	Eylül
Tüketici Güven Endeksi	90,8	91,9	1,0	1,3
Mevcut Dönemde Hanenin Maddi Durumu	75,4	75,3	1,2	-0,1
Gelecek 12 Aylık Dönemde Hanenin Maddi Durum Beklentisi	93,1	93,7	1,9	0,6
Gelecek 12 Aylık Dönemde Genel Ekonomik Durum Beklentisi	89,4	89,8	1,2	0,5
Gelecek 12 Aylık Dönemde Dayanıklı Tüketim Mallarına Harcama Yapma Düşüncesi	105,1	108,8	0	3,6

Endeks 0-200 arasında değer almaktadır. Endeksin 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durumu, 100'den küçük olması ise kötümser durumu ifade etmektedir.

“Perakende Ticaret Güveninde %1,1 Artış”

Mevsimsel etkilerden arındırılmış güven endeksleri eylül ayında sektörler arasında farklı yönde seyretti. Perakende ticaret sektörü güven endeksi bir önceki aya göre %1,1 artarak 111,3'e yükselirken hizmet sektörü güven endeksi 111,9 seviyesinde değişim göstermedi. İnşaat sektörü güven endeksi ise %0,2 azalışla 83,0'a geriledi.

Sektörel Güven Endeksleri

“Endeksin 100'den büyük olması sektörün mevcut ve gelecek döneme ilişkin iyimserliğini, 100'den küçük olması ise kötümserliğini göstermektedir.”

“Perakende Ticarete Satış Beklentisinde Artış”

Endekslerin alt kırılımlarına göre, hizmet sektöründe gelecek 3 aylık dönemde hizmetlere olan talep beklentisi %1,3 azalarak 115,9’a geriledi. Perakende ticaret sektöründe gelecek 3 aylık döneme ilişkin iş hacmi-satışlar beklentisi %3,5 artışla 128,0’a yükseldi. İnşaat sektöründe ise alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi %1,9 artarak 80,4’e yükseldi.

Mevsim Etkilerinden Arındırılmış Güven Endeksleri ve Değişim Oranları, Eylül 2026

	Endeks		Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	
	Ağustos	Eylül	Ağustos	Eylül
Hizmet Sektörü Güven Endeksi	111,9	111,9	-0,1	0,0
Son 3 Aylık Dönemde İş Durumu	109,0	110,2	-1,2	1,1
Son 3 Aylık Dönemde Hizmetlere Olan Talep	109,2	109,7	-0,1	0,4
Gelecek 3 Aylık Dönemde Hizmetlere Olan Talep Beklentisi	117,4	115,9	0,9	-1,3
Perakende Sektörü Güven Endeksi	110,1	111,3	-0,8	1,1
Son 3 Aylık Dönemde İş Hacmi-Satışlar Beklentisi	114,0	114,5	-5,8	0,4
Mevcut Mal Stok Seviyesi ⁽¹⁾	92,7	91,4	-0,1	-1,3
Gelecek 3 Aylık Dönemde İş Hacmi-Satışlar Beklentisi	123,6	128,0	3,8	3,5
İnşaat Sektörü Güven Endeksi	83,1	83,0	-0,4	-0,2
Alınan Kayıtlı Siparişlerin Mevcut Düzeyi	78,9	80,4	-3,8	1,9
Gelecek 3 Aylık Dönemde Toplam Çalışan Sayısı Beklentisi	87,3	85,5	2,8	-2,1

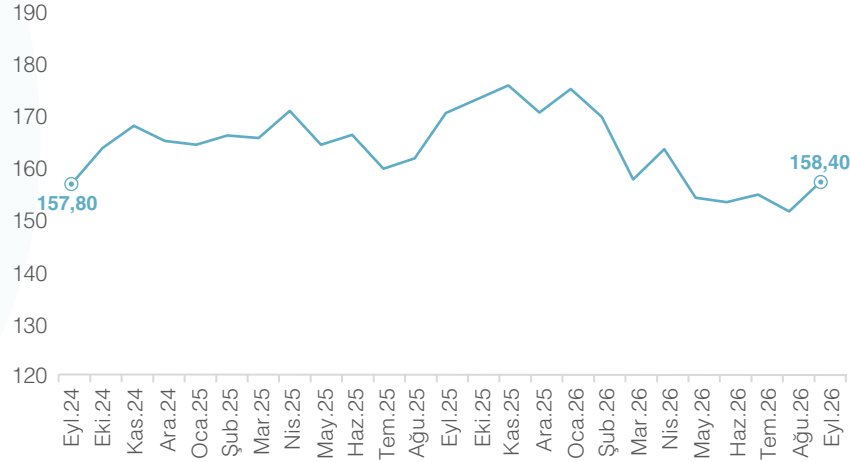
Kaynak: TÜİK

(1) Mevcut mal stok seviyesi endeksinin artışı stok azalışını, azalışı ise stok artışını göstermektedir.

“Finansal Güven Endeksinde 8 Puanlık Artış”

Finansal Hizmetler Güven Endeksi, eylül ayında bir önceki aya göre 8 puan kaydetti ve 158,4 seviyesinde gerçekleşti. Endeksin alt kırıllımları incelendiğinde son üç aydaki iş durumu, son üç aydaki hizmetlere olan talep ve gelecek üç aydaki hizmetlere olan talep beklentisi olmak üzere tüm alt değerlerin endeksi artış yönünde etkilendiği görüldü.

Finansal Hizmetler Güven Endeksi

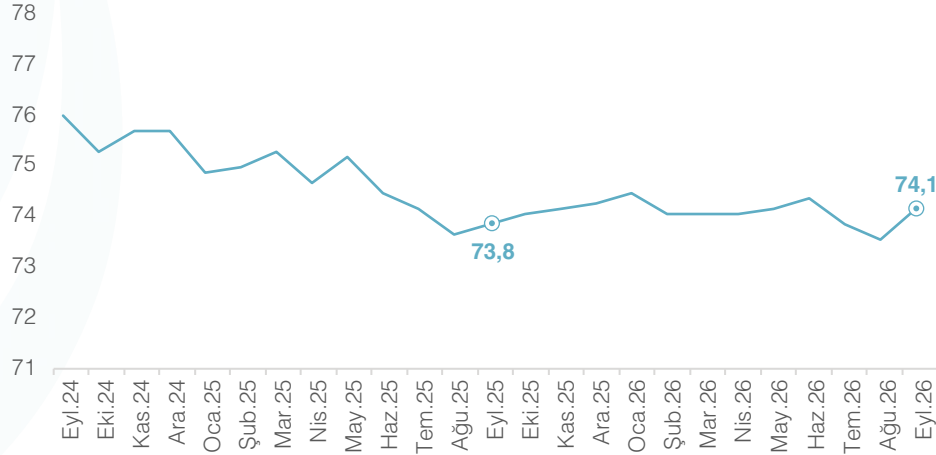

Kaynak: TCMB

“Kapasite Kullanım Oranında Aylık 0,6 Puan Artış”

İmalat sanayi genelinde mevsimsel etkilerden arındırılmış Kapasite Kullanım Oranı (KKO-MA), Eylül 2026’da bir önceki aya göre 0,6 puan artarak %74,1 seviyesinde gerçekleşti. Yıllık karşılaştırmada KKO-MA, Eylül 2025’teki %73,8 seviyesinin 0,3 puan üzerinde seyretti. Mevsimsel etkilerden arındırılmamış KKO ise bir önceki aya göre 0,7 puan artarak 74,2 oldu.

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı

Kaynak: TCMB

“Kapasite Kullanım Oranındaki Aylık Değişim, Mal Grupları Arasında Farklılaştı”

Kapasite kullanım oranındaki aylık değişimler mal grupları bazında incelendiğinde, en belirgin artış yatırım mallarında görülürken, en belirgin düşüş dayanıklı tüketim mallarında izlendi. Yıllık bazda ise KKO yatırım mallarında 2,4 puan, dayanıksız tüketim mallarında 0,4 puan artarken dayanıklı tüketim mallarında 3,9 puan geriledi. Tüketim malları ve ara mallarında ise 0,4'er puanlık düşüş görüldü.

Eylül 2026 itibarıyla en yüksek kapasite kullanımı %83,7 ile ağaç ürünlerinde gerçekleşirken, tütün (%83,1) ve kâğıt (%83,0) sektörleri de yüksek seviyeleriyle öne çıktı. Buna karşılık deri sektörü %59,8 ile en düşük kapasite kullanım oranına sahip olurken, makine ve ekipman (%63,2) ile diğer imalatlar (%65,8) görece zayıf seyreden sektörler arasında yer aldı.

Mal Gruplarına Göre Kapasite Kullanım Oranı Değişimi (%)

Dönem (%)	KKO-MA	KKO	Tüketim Malları	Dayanıklı Tüketim Malları	Dayanıksız Tüketim Malları	Ara Mallar	Yatırım Malları
Eylül 2025	73,8	74,0	71,8	70,3	72,1	74,9	70,7
Ağustos 2026	73,5	73,5	71,6	68,2	72,2	74,7	69,7
Eylül 2026	74,1	74,2	71,4	66,4	72,5	74,5	73,1

Kaynak: TCMB

“YD-ÜFE'de Yıllık %32,60'lık Artış”

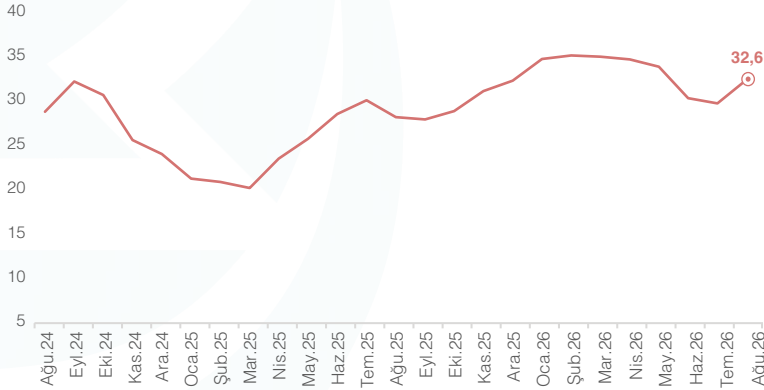
YD-ÜFE, Ağustos 2026'da bir önceki aya göre %3,61, bir önceki yılın aynı ayına göre %32,60 oranında artış gösterdi.

“

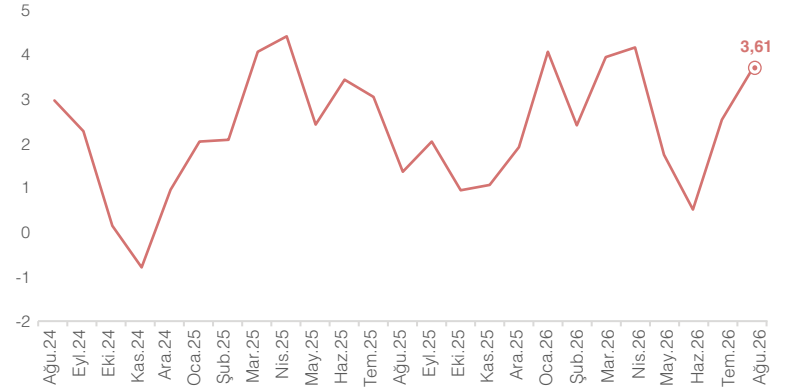
YD-ÜFE: Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi, yurt içinde üretilip yurt dışına satılan ürünlerin üretici fiyatlarındaki değişimini zaman içinde ölçen fiyat endeksidir.

”

YD-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

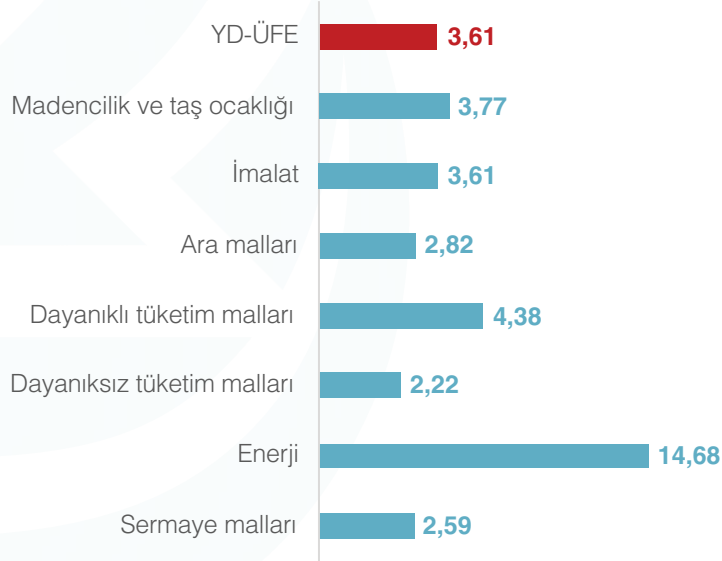
YD-ÜFE Aylık Değişim Oranları (%)

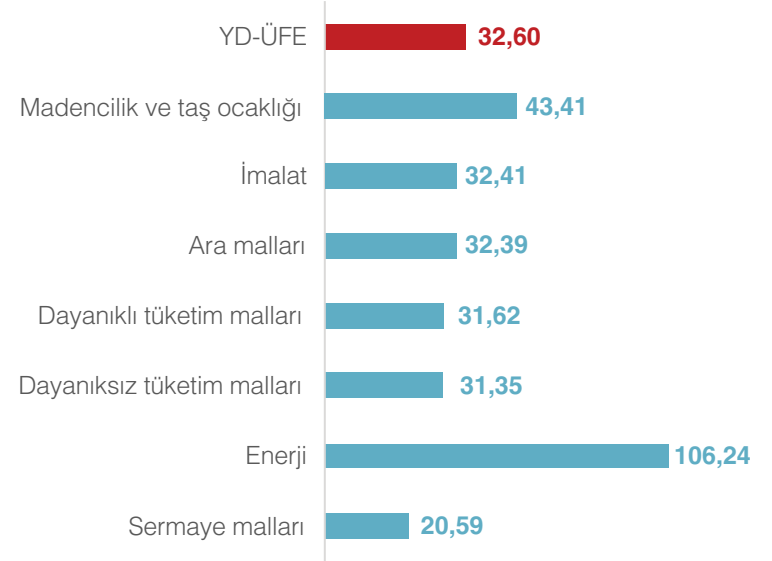
“Enerjide Aylık %14,68 Artış”

Sanayi sektörüne ilişkin aylık değişimler incelendiğinde, madencilik ve taş ocakçılığında %3,77, imalatı ise %3,61 artış gerçekleşti. Ana sanayi gruplarına bakıldığında, enerjide %14,68, dayanıklı tüketim mallarında %4,38, ara mallarında %2,82, sermaye mallarında %2,59 ve dayanıksız tüketim mallarında %2,22 oranında artış kaydedildi. Sanayi sektöründeki yıllık değişimler değerlendirildiğinde ise madencilik ve taş ocakçılığında %43,41, imalatı %32,41 artış gerçekleşti.

YD-ÜFE Aylık Değişim Oranları, Ağustos 2026

YD-ÜFE Yıllık Değişim Oranları, Ağustos 2026

İTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tasarım ve Hazırlık | Stratejik Araştırmalar Merkezi

itosamkurumsal

www.itosam.org.tr

İTOSAM